

[Victor Gram.]

stres medlem af udvalget, som ikke kan tiltræde lovforslaget.

Ole Bjørn Kraft: Ved lovforslagets første behandling og iøvrigt også under udenrigsdebatten har jeg gjort rede for mit partis principielle stilling med hensyn til vort kommando ved Kielerkanalen. Som det har været nævnt, har forsvarsministeren i udvalget oplyst, at forhandlingerne på det militære plan om forsvaret af nordflanken stadig foregår, og at der endnu ikke for regeringen foreligger nogen meddelelse om resultatet. Udfra dette kan vi give lovforslaget vor tilslutning, således som det foreligger, idet jeg påny vil understrege, at jeg går ud fra, at vi bliver holdt underrettet af den højtærede forsvarsminister om forløbet af disse forhandlinger, om de synspunkter, som bliver gjort gældende fra vore forbundsfællers side, således at vi vil være i stand til på et senere tidspunkt at overveje hele dette spørgsmål påny.

A. C. Normann: Da jeg i udvalgsbetænkningen har givet udtryk for en stilling, som afviger fra flertallets, vil jeg gerne uden iøvrigt at genoptage den principielle debat fra første behandling begrunde det radikale venstres synspunkt, der er det, at kommandoet i Tyskland bør trækkes hjem, og jeg vil derfor tilråde at stemme imod lovens forlængelse.

Der er ikke under udvalgsbehandlingen fremkommet noget, som for mig begrundet fortsat opretholdelse af kommandoet i Holsten. Den indrømmelse, som den højtærede forsvarsminister gav ved første behandling, at dets forbliven i Tyskland ikke blot var at betragte som symbolsk, men endda kun som en symbolsk gestus, bestyrker dette. Der er grund til at påskønne, at den højtærede minister overfor mit spørgsmål ganske åbent og ligefrem kalder kommandoet en gestus. Der er grund til at udtale respekt for den holdning, fordi enhver i denne sal kan se, at det taktisk havde været fordelagtigere, om regeringen havde opretholdt de sidste syv års praksis, nemlig at hævde, at brigaden, som ikke længere er nogen brigade, havde en virkelig militær og strategisk betydning og ikke blot en symbolsk. Det var velgørende, at vi i år fik dette frem,

og at kulisser og anden scenepynt blev fjernet, så kommandoet i al sin enkelhed kan ses som det, det er, en lille bitte styrke i en isoleret stilling, prisgivet udslettelse eller opløsning, før en eventuel krig er blevet en time gammel. Jeg tror, at den danske befolkning herefter vil have meget vanskeligt, endnu vanskeligere end det i forvejen var tilfældet, ved at forstå, at kommandoet ikke enten skal styrkes eller hjemkaldes.

Den nuværende ordning er — det kan vist herefter slås fast — uholdbar og uforvarsvarlig. Man har nu forlænget ordningen 5 år længere, end det oprindeligt var lovet englænderne, under påberåbelse af, at vi afventede resultatet af de forhandlinger, der føres på det militære plan. Den nuværende ordning er dog for urimelig til, at vi fortsat bør vente på udfaldet af de forhandlinger, som år efter år efterlyses i dette høje ting, thi forhandlingerne synes jo ingen ende at få.

Jeg har en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Arnth Jensen, der under første behandling mente at kunne fastslå, at det ikke alene intet kostede Danmark at have brigaden i Tyskland, men at det tværtimod var en økonomisk fordel. Jeg bestred naturligvis denne formodning og bad på det ærede medlems foranledning forsvarsministeren oplyse, hvad den danske gestus, som jo ikke kan have nogen betydning for vore allierede, kostede Danmark. Denne oplysning har den højtærede minister givet mig, og den går ud på, at udgiften til kommandoet er 8 mill. kr., og at merudgiften som følge af kommandoets opretholdelse og som følge af, at kommandoet er i Tyskland i stedet for i Danmark, er 2,6 mill. kr. Selvom disse beløb som pris for en symbolsk gestus er meget store, er de jo ikke afskrækkende i forhold til vort forsvarsbudget som helhed. Jeg nævner dem da også kun her for at bevise overfor det ærede medlem hr. Arnth Jensen, at han vildleder befolkningen, når han romantiserer brigaden op til at betyde en direkte økonomisk lettelse for Danmark. Jeg tror, at det er sundt, at den slags vildskud på den offentlige debat skæres bort.

Jeg udtrykker sluttelig det håb, at regeringen, som altså endnu ikke i år har bekvæmet sig til at tage brigaden hjem,